

Landbruks- og matdepartementet

Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Saksnr	Løpenr.	Arkiv	Saksansvarleg	Dato
2016/1649	12578/2016	V60	VIDDAL	23.09.2016

Melding om vedtak i landbruksnemnda 20.09.16, sak PS 41/16:

HØYRING - FORSLAG TIL LOV OM ENDRING AV LOV OM KONSESJON, LOV OM JORD OG LOV OM ODELSRETT OG ÅSETESRETTE.

Saksprotokoll i landbruksnemnda - 20.09.2016

VEDTAK:

Ørsta kommune v. landbruksnemnda viser til høyringsnotat datert 27.06.16 om endringar i konsesjonslov, jordlov og odelslov, og har slike merknader til forslaget:

- Ei auke av arealgrensene for konsesjon, odell og buplikt frå 25 da jordbruksareal til 35 da, vil ha store konsekvensar for Ørsta kommune som har mange mindre eigedomar i utkantbygder som er truga av fråflytting. Landbruksnemnda går difor imot ei slik endring.
- Unntak frå deling etter jordlova for ubebygde tomter, bør ikkje gjelde på produktiv skogsmark, sidan dette kan føre til at skogbruksinteressene ikkje vert teke tilstrekkeleg omsyn til.
- Driveplikt etter jordlova. Det bør setjast krav om minimum 5 år skriftleg leigekontrakt ved bortleige. Dette av omsyn til føreseielege vilkår for dei som er avhengig av leigejord i drifta.

Handsaminga (5 r.f.)

Tilrådinga vart vedteken med 5 mot 0 røyster.

Rett utskrift av møteprotokollen, 23.09.16

Åshild Steinnes
førstesekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Liv Bente Viddal

Arkivsak: 2016/1649

Løpenr.: 11882/2016

Utvalsaksnr.

Utval

Møtedato

41/16

landbruksnemnda

20.09.2016

Saka gjeld: **HØYRING - FORSLAG TIL LOV OM ENDRING AV LOV OM KONSESJON, LOV OM JORD OG LOV OM ODELSRETT OG ÅSETESRETEN.**

TILRÅDING TIL VEDTAK:

Ørsta kommune v. landbruksnemnda viser til høyringsnotat datert 27.06.16 om endringar i konsesjonslov, jordlov og odelslov, og har slike merknader til forslaget:

- Ei auke av arealgrensene for konsesjon, odel og buplikt frå 25 da jordbruksareal til 35 da, vil ha store konsekvensar for Ørsta kommune som har mange mindre eigedomar i utkantbygder som er truga av fråflytting. Landbruksnemnda går difor imot ei slik endring.
- Unntak frå deling etter jordlova for ubebygde tomter, bør ikkje gjelde på produktiv skogsmark, sidan dette kan føre til at skogbruksinteressene ikkje vert teke tilstrekkeleg omsyn til.
- Driveplikt etter jordlova. Det bør setjast krav om minimum 5 år skriftleg leigekontrakt ved bortleige. Dette av omsyn til føreseielege vilkår for dei som er avhengig av leigejord i drifta.

Utskrift til:

Landbruks- og matdepartementet via digital løysing (frist 26.09.16):

<https://www.regjeringen.no/no/dep/lmd/id2501880/>

Saksvedlegg:

1. Høyringsbrev datert 27.06.16
2. Høyringsnotat, samandrag. (lenke til heile høyringsnotatet er sendt i eigen e-post til medlemmane)
3. Brev om klargjering til høyringsnotat, datert 30.06.16

Saksopplysningar:

Landbruks- og matdepartementet har sendt ut høyring med forslag til endringar i konsesjonslov, jordlov og odelslov. Høyringsfrist er 26.09.16. Dette er viktige lover for landbruket, og høyringa vert difor sett opp som sak i forvaltningsstyret, slik at det er høve til å gi uttale til høyringa.

Det vert vist til samandrag i høyringsnotatet, og kort oppsummert og forenkla vert det føreslått følgjande endringar:

- Arealgrenser for konsesjonsplikt og odelseigedom er idag 25 da fulldyrka+overflatedyrka jord eller 500 da produktiv skog. Det vert føreslått å heve arealgrensa til 35 da fulldyrka+overflatedyrka. Det medfører at det heller ikkje vert buplikt på eigedomar under denne arealgrensa, når eigedomen vert overdregen innafør familien.
- Priskontroll vert fjerna på reine skogeigedommar, bebygde eller ubebygde. Ikkje priskontroll på eigedomar under 35 da fulldyrka + overflatedyrka areal.
- Unntak frå deling etter jordlova og konsesjonsplikt ved sal av tilleggsjord, viss heile eigedomen unnateke tunområde på maks. 5 da vert selt som tilleggsjord, og viss kjøpar eig landbrukseigedom frå før av ein viss storleik (forslag 5 da jordbruksareal eller 25 da produktiv skog) og grensar til eller har leigd areala i minst 5 år.
- Unntak frå deling etter jordlova for ubebygde bustad-, fritids- og nausttomter, som ikkje ligg på jordbruksareal (fulldyrka, overflatedyrka eller innmarksbeite), og ikkje er større enn 2 da. Gjeld frådelinga dyrkbar jord, skal denne vurderast etter § 9 omdisponering av dyrka/dyrkbar jord.
- Driveplikt etter jordlova. Ved utleige vert krava om at leigeavtalen skal vare i minst 10 år, vere tilleggsjord til annan landbrukseigedom, og føre til driftsmessig gode løysingar; fjerna.

Kommunen skal føre kontroll med at vilkåra vert oppfylt, og reglane i plan- og bygningslova gjeld som før.

Vurdering og konklusjon:

Høyringsdokumentet er omfattande, og gjeld fleire lover, slik at det er vanskeleg å setje seg inn i alle konsekvensar som endringsforslaga vil få.

Eg ser likevel at forslaget om å auke arealgrensa for konsesjon, og dermed buplikt, vil ha relativt store konsekvensar for våre kommunar, sidan vi har mange små landbrukseigedomar. Tal frå landbruksregisteret viser at tal eigedomar etter storleik på jordbruksareal er slik (for å utløyse buplikt må det i tillegg vere bustadhus på eigedomen):

Ørsta: Bruk opp til 25 da = 435

Bruk mellom 25 og 34 da = 97 (27% av dei 356 eigedomane m. buplikt i dag)

Bruk 35 da og større = 259

Volda: Bruk opp til 25 da = 322

Bruk mellom 25 og 34 da = 74 (36% av dei 207 eigedomane m. buplikt i dag)

Bruk 35 da og større = 133

Våre kommunar vil etter dette få mindre moglegheiter for å kunne bruke buplikt som eit verkemiddel, enn etter dagens arealgrense. Mange av dei mindre eigedomane ligg i utkantbygder, der det er fare for fråflytting, og fleire av desse bruka vil etter lovendringa kunne bli fritidsbustader og ikkje grunnlag for busetjing.

Det er føreslått at det vert gitt unntak frå §12 deling etter jordlova, for tomter som ikkje omfattar jordbruksareal. Plan- og bygningslova skal framleis gjelde ved slike frådelingar. Det medfører at tomter på skogbruksareal kan delast frå utan jordlovshandsaming. Ein kan med dette risikere at skogbruksinteressene ikkje vert høyrde i tilstrekkeleg grad i slike saker, og at ein får uheldig fragmentering av viktige areal for skogbruksdrift.

Det skal framleis vere driveplikt etter jordlova, og evt. leigeavtale viss du ikkje driv jorda sjølv, skal vere skriftleg. Det er føreslått å ikkje setje krav om varigheit av leigeavtalen, mot 10 år som er kravet no. Dette kan føre til mindre føreseielege vilkår for dei som er avhengig av leigejord, og spesielt ved investeringar kan det vere vanskeleg å ikkje ha langsiktige leigeavtalar. Eit vilkår om minimum 5 år leigeavtalar burde vore vurdert.

Konklusjon:

Eg tilrår at Ørsta kommune v. landbruksnemnda gir uttale med merknader på desse punkta som er sett opp over.

Ørsta, 08.09.2016

Liv Bente Viddal
seksjonsleiar